

Fővárosi Ítéltábla

4.Pf.20.812/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi jogi képviselő (cím) által képviselt felperes (cím1) felperesnek, a alperesi jogi képviselő kamarai jogtanácsos által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. november 25. napján kelt 33.G.42.208/2020/13. sorszámú és a 2022.október 18. napján kelt 33.G.42.208/2020/29. számú ítéletével kiegészített ítélete ellen az alperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét 150.000 (százötvenezer) forint összegben, míg a le nem rótt fellebbezési illeték mértékét 48.000 (negyvennyolcezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes által a több biztosítási termékre vonatkozó rendelkezések fogyasztói szerződésben 2019. október 1., illetve 2020. november 1. napjától alkalmazott, és a keresetben megjelölt általános szerződési feltételek tisztességtelenek, így az annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a már teljesített szerződéseket nem érinti.

[2] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság a 2021. november 25-én kelt, 33.G.42.208/2020/13. számú ítéletével a felperes keresetének helyt adva megállapította, hogy az alperes által 2020. november 1. napjától az alperes mint vállalkozás és a fogyasztó közötti szerződések részévé váló, az ítélet rendelkező részében megjelölt általános szerződési feltételek tisztességtelenek és annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek azzal, hogy az érvénytelenség megállapítása a már teljesített szerződéseket nem érinti.

[4] Az alperes fellebbezésében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság az általános szerződési feltételei tisztességtelenségének megállapítása iránt előterjesztett kérelmet valamennyi kérelmezett általános szerződési feltétel tekintetében utasítsa el és kötelezze a felperest az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére. A perköltségét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte meghatározni azzal, hogy a jogi képviselő áfa fizetésére nem köteles.

[5] A felperes törvényes határidőn belül kérte az ítélet kiegészítését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:105. § (2) bekezdése alapján.

[6] Az elsőfokú bíróság 2022. február 8. napján meghozott végzésével az ítélet kiegészítésére irányuló kérelmet elutasította a Pp. 355. § (7) bekezdésére tekintettel.

[7] A Fővárosi Ítéltábla - a felperes fellebbezését elbírálva - a 4.Pkf.25.258/2022/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, továbbá részletesen meghatározta, hogy az elsőfokú bíróságnak milyen tartalmú döntést kell hoznia.

[8] Az elsőfokú bíróság a 33.G.42.208/2020/29. számú kiegészítő ítéletében megállapította, hogy az alperes által 2019. október 1. napjától a fogyasztói nyilatkozatokat tartalmazó blanketta szerződésekben az alperes mint vállalkozás és a fogyasztók közötti szerződések részévé váló szerződési feltételek tisztességtelenek és annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal érvénytelenek. Az érvénytelenség megállapítása a 2021. január 05. napjáig már teljesített szerződéseket nem érinti. Kötelezte az alperest, hogy a közleményben tegye közzé az ítélet indokolásának jogi érvelését a 35. oldal 4. bekezdésével kezdődően a 46. oldal 5. bekezdésével bezárólag.

[9] Az elsőfokú bíróság 29. sz. kiegészítő ítélete 2022. november 4. napján jogerőre emelkedett.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 383. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének első fordulata alapján a 33.G.42.208/2020/29. számú ítéletével kiegészített 33.G.42.208/2020/13. számú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

[11] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (3) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[12] A fellebbezés annyiban alapos, hogy az ítélet érdemi felülbírálatára nincs lehetőség.

[13] Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárásban hozandó új határozat tartalmára vonatkozó útmutatást figyelmen kívül hagyta.

[14] A Fővárosi Ítéltábla ismételten rámutat, hogy a Ptk. 6:105. § (2) bekezdése szerinti közérdekű kereset alapján a bíróság a tisztességtelen általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása esetén azt rendeli el, hogy a szerződési feltétel alkalmazója a saját költségére gondoskodjék a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó közlemény közzétételéről. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróságnak kell döntenie az ítélet rendelkező részében. A közzétenni rendelt közleménynek pedig tartalmaznia kell az érintett szerződési feltétel pontos meghatározását, tisztességtelenségének megállapítását, valamint az e jellegét alátámasztó érveket is.

[15] Az említett jogszabály ugyan a közlemény szövegének tartalmát nem határozza meg, azonban az ítélet rendelkező részével szemben támasztott alapvető követelmény a végrehajtásra való alkalmasság. Közérdekű per végrehajthatóságához az is hozzátartozik, hiszen éppen ez az adott pertípus célja, hogy a fogyasztó a vállalkozással szembeni perben hivatkozhasson arra, hogy a jogvitával érintett szerződés valamely kikötésének tisztességtelenségét jogerős közérdekű ítélet már megállapította. E követelmény teljesítése érdekében az ítélet rendelkező részében meg kell határozni nemcsak a Ptk. 6:105. § (2) bekezdése által szövegszerűen is megkövetelt elemeket: az érintett szerződési feltétel pontos szövegét, tisztességtelenségének megállapítását, valamint az e jellegét alátámasztó érveket, de azt is, hogy a feltétel az alperes által mely időponttól - és ha az ítélethozatalig a feltételek alkalmazásával felhagyott - mely időpontig megkötött fogyasztói szerződésekben került alkalmazásra. Ugyancsak tartalmaznia kell a rendelkező résznek annak kimondását is, hogy mely időpontig (a feltétel megtámadása) teljesített szerződéseket nem érinti a tisztességtelenségen alapuló érvénytelenség megállapítása. Ezen belül a közleménynek több szerződési feltétel tisztességtelen jellegét alátámasztó érveket oly módon kell tartalmaznia, hogy ez minden egyes kikötés tekintetében egyértelműen kiderüljön.

Nem felel meg a jogszabálynak az elsőfokú bíróság által alkalmazott módszer, miszerint kötelezte az alperest, hogy a közleményben tegye közzé az ítélet indokolásának jogi érvelését a 35. oldal 4. bekezdésével kezdődően a 46. oldal 5. bekezdésével bezárólag.

[16] A 3/2011. PK vélemény 7. pontja rámutat arra, hogy a közlemény akkor éri el a célját (a fogyasztók széles körének tájékoztatását), ha abból megérthető, hogy a bíróság a kikötést milyen körülmények alapján, milyen indokok mentén találta tisztességtelennek. A bíróságnak ezért a közlemény szövegében pontosan meg kell határoznia az érintett kikötést, a tisztességtelenség tényének a megállapítását, valamint az azt alátámasztó érveket is.

[17] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta megfogalmazni a közlemény szövegét, ezt nem helyettesíti a 11 oldal terjedelmű indokolás közzétételének előírása. Ily módon a rendelkező rész tartalmaként megkövetelt közleményből nem állapítható meg, hogy egyes feltételek tisztességtelenségének megállapítására milyen okból került sor. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a fogyasztók tájékoztatását célzó közleménynek észszerű terjedelműnek is kell lennie, nem várható el ugyanis a fogyasztótól 11 oldal terjedelmű közlemény figyelmes áttanulmányozása.

[18] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete a kiegészítés ellenére továbbra is olyan orvosolhatatlan formai hiányosságban szenved, amely miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan. Ezért az ítéltábla azt a Pp. 380. § c) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az elsőfokú bíróságnak az eljárást az érdemi tárgyalási szaktól kell lefolytatnia.

[19] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a közleményt a Ptk. 6:105. § (2) bekezdés második és harmadik mondata értelmében úgy kell megfogalmaznia, hogy abban az egyes tisztességtelen kikötések szövege, tisztességtelenségük megállapítása és az ezt megalapozó érvek egyaránt szerepeljenek. Annak nincs akadálya, hogy az azonos érvek alapján tisztességtelennek minősülő kikötések esetében - ezek felsorolása mellett – a bíróság együttesen tegyen eleget az azok mindegyikének tisztességtelen jellegét alátámasztó érvek megjelölésére vonatkozó kötelezettségének, azonban annak valamennyi kikötés esetében félreérthetetlenül ki kell derülnie a közleményből, hogy melyiküket milyen érvek alapján találta a bíróság tisztességtelennek.

Az ítélet rendelkező részében nem csupán a kereset első, hanem a további kérelmei tekintetében is külön-külön meg kell jelölni az adott biztosítási termékre vonatkozó általános szerződési feltételek fogyasztói szerződés részévé váló támadott kikötései alkalmazásának kezdő időpontját.

[20] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban felmerült költségeket csupán megállapította figyelemmel a Pp. 386. § (3) bekezdésére, annak viselése kérdésében az elsőfokú bíróság határoz. Az ítéltábla az alperes jogi képviselőjének munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján határozta meg. Az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés

b) pontja alapján megillető teljes személyes illetékmentesség folytán le nem rótt fellebbezési
eljárási illeték összegét is csupán megállapította a másodfokú bíróság.

Budapest, 2023. április 6.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
Anikó s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey
bíró